

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til uim@uim.dk, cakr@uim.dk og hsl@uim.dk

04. januar 2018
(UIM Id: 522426)

Høringssvar til udkast til lov om ændring af udlændingeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Røde Kors takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Skærpet kontrol med fremmedkrigere, orienteringspligt for udlændinge på tålt ophold, der ikke er pålagt opholdspligt, adgang uden retskendelse til bopælen under varetægtsfængsling og afsoning med fodlænke på et indkvarteringssted, præcisering af Udlændingestyrelsens kontrolpligt og nyaffattelse af bestemmelserne om opholds-, underretnings- og meldepligt).

Røde Kors har kommentarer til de dele af lovforslaget, som omhandler personer på tålt ophold.

Orienteringspligt

I Røde Kors' høringssvar af 27. oktober 2016 gjorde vi opmærksom på, at Flygtningenævnet for alle personer på tålt ophold har taget stilling til, at de ikke kan tvangsudsendes, fordi de risikerer at blive udsat for forfølgelse eller tortur ved en tilbagevenden til hjemlandet. Når betingelserne for deres ophold i Danmark overvejes, bør det tages i betragtning, at de pågældende personer kan være henvist til tålt ophold resten af deres liv. Derfor mener Røde Kors, at deres livsvilkår ikke bør være mere belastende og begrænsende, end de relevante hensyn nødvendiggør.

Røde Kors finder det i forlængelse heraf rigtigt og positivt, at det nu foreslås, at personer på tålt ophold, der af særlige grunde ikke er pålagt opholdspligt eller har fået ophævet deres opholdspligt, kan have bopæl privat, forudsat at de orienterer myndighederne om deres opholdssted.

Røde Kors finder det endvidere positivt, at det i forbindelse hermed bliver muligt for de pågældende at opfylde deres eventuelle meldepligt i den politikreds, der ligger tættest på deres bopæl. Herved imødekommes myndighedernes behov for at pålægge og kontrollere meldepligt og personer på tålt opholds mulighed for at opretholde en normaliseret hverdag. Det er dog Røde Kors' holdning, at det for hver enkelt person på tålt ophold nøje bør overvejes, om den orienteringspligt, der med det foreslåede indføres, kan erstatte meldepligt, når orienteringspligten løbende opfyldes.

Herudover finder vi det positivt, at det foreslås, at de, der er på tålt ophold og dermed under udlændingestyrelsens forsørgelse, kan modtage deres forsørgelse - herunder sundhedsbehandling - på et asylcenter i nærheden af deres opholdssted. For en del af personerne i denne gruppe gælder det, at de har familie i Danmark, som de kan bo sammen med, og i de tilfælde, hvor udrejsecentrene ligger langt væk fra deres bopæl, er det en god og rimelig løsning, at de kan hente deres ydelser tættere på

bopælen. Røde Kors har tidligere indkvarteret gruppen af personer på tålt ophold i Sandholm og har fortsat kontakt med dem qua de opgaver, vi løser for Kriminalforsorgen på udrejsecentre. Vi stiller os gerne til rådighed for at levere sundhedsydelser og øvrige ydelser på vores centre til gruppen på tålt ophold.

For de personer, der af sygdomsbetingede eller familiære grunde ikke har mulighed for at komme til udrejsecentret eller et andet center, hvor der kan udleveres ydelser, foreslås det, at Udlændingestyrelsen bemyndiges til at vurdere, hvordan forsørgelsen mest hensigtsmæssigt kan foregå. Røde Kors finder, at dette er en god og pragmatisk løsning, der tilgodeser hensynet til den enkelte. Røde Kors opfordrer til, at det indgår som et væsentligt element i vurderingen af, hvor langt det skønnes, at den enkelte kan rejse for at hente ydelser, samt at udgifterne til offentlige transportmidler selv ved korte afstande udgør en endog meget væsentlig andel af forsørgelsesgrundlaget. Det vil – både for denne gruppe og for asylansøgere i Danmark i det hele taget – være både praktisk, sikkert og værdigt, hvis de kontante ydelser udbetales til et betalingskort frem for som nu, kontant.

Lovligt ophold for personer på tålt ophold

De danske domstole har i en række sager afgjort, at opholdspligten på et udrejsecenter over tid er i strid med retten til bevægelsesfrihed, der følger af artikel 2 i 4. tillægsprotokol til EMRK. Det er en betingelse for at være omfattet af denne bestemmelse, at man har lovligt ophold i Danmark. Det har hidtil været opfattelsen, at personer på tålt ophold befandt sig lovligt i Danmark, men med det fremsatte lovforslag ændres dette, og personer på tålt ophold vil herefter opholde sig ulovligt i landet. Det får den konsekvens, at det ikke længere kan være den 4. tillægsprotokols beskyttelse af retten til bevægelsesfrihed, der skal anvendes i afvejningen af, om opholdspligten på et udrejsecenter er proportionalt med den begåede kriminalitet.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets generelle opfattelse, at en vurdering af opholdspligten i forhold til EMRK artikel 8 i de fleste tilfælde ikke vil føre til et andet resultat end den hidtidige vurdering i forhold til artikel 2 i 4. tillægsprotokol til EMRK, men at det samtidig ikke kan afvises, at det i nogle sager vil være tilfældet.

Det er Røde Kors' opfattelse, at Flygtningenævnets afgørelse af, at de pågældende ikke kan udsendes uden at være i risiko for at blive udsat for forfølgelse eller tortur ved tilbagevenden til hjemlandet, bør betyde, at de pågældende befinder sig lovligt (om end uønsket) i Danmark, så længe Flygtningenevnets vurdering af deres individuelle risiko for forfølgelse ved hjemvendelse er uændret.

Kontrol af afsoning med fodlænke skal foregå på indkvarteringsstedet og ikke på værelserne

Med det fremsatte lovforslag etableres der hjemmel til, at Kriminalforsorgen i forbindelse med kontrol med personer, der afsoner straf for manglende overholdelse af opholds, melde- og underretningspligt, uden retskendelse kan skaffe sig adgang til værelser på udrejsecentret.

Røde Kors har forståelse for behovet for at kunne gennemføre kontrol af overholdelse af betingelserne for afsoning med fodlænke. Vi finder dog samtidig, at kontrollen bør tilpasses de særlige forhold, der er på et udrejsecenter, hvor flere for hinanden ukendte personer deler værelse. Det bør, både af hensyn til de beboere, der er indkvarteret med en person, der afsoner med fodlænke og af hensyn til den pågældendes værdighed, overvejes, hvordan en sådan kontrol kan gennemføres på centrets område, uden at øvrige beboere på værelset behøver at blive inddraget. Dette gør sig i endnu højere grad gældende, hvor den, der afsoner med fodlænke, er indkvarteret sammen med sin familie. I den situation er det meget væsentligt, at mindreårige børn, der i forvejen kan være bekymrede og utrygge over familiens situation, beskyttes mod unødvendige kontrolbesøg på familiens værelse.

Røde Kors skal her opfordre til, at det i tilrettelæggelsen af kontrolforanstaltningerne tages hensyn til, at der ikke er tale om afsoning af straf for overtrædelse af et strafferetlige forhold, og at både Kriminalforsorgen og politiet dagligt er til stede på begge udrejsecentre, hvorfor kontrolproceduren bør kunne tilrettelægges med så få forstyrrelser af familiemedlemmer og andre beboere som muligt.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ad h', likely representing Anders Ladekarl.

Anders Ladekarl
Generalsekretær